СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

РІК LIII. Ч. 45. НЮ ЙОРК і ДЖЕРЗІ СИТІ, вівторок, 6-го березня 1945. No. 45. NEW YORK and JERSEY CITY, Tuesday, March 6, 1945. VOL. LIII.

ТРИ ЦЕНТИ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ — П'ЯТЬ ЦЕНТІВ ЗА ГРАНИЦЕЮ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ АМЕРИКИ — Тел. „Свободи": BErgen 4-0237. — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016 4-0807 — THREE CENTS IN THE UNITED STATES OF AMERICA — FIVE CENTS ELSEWHERE

КАРАЮТЬ ҐОСТЕЙ, ЩО П'ЮТЬ ПО ПІВНОЧИ

НЮ ЙОРК. — Поліція арештувала й привела до суду 15 гостей, що пили алькогольні напитки по півночи в тайнім шиночку в середині міста. Між гістьми були 8 мужчин і 7 жінок. Поліційний суддя, накладаючи кару, заявив, що вони „ломлять мир".

Крім цього поліція арештувала власника льокалю, в якому були гості і ще одного чоловіка, який продавав горівку. Їх випущено за кавцією по $2,500 і вони будуть поставлені перед суд.

Арештовані гості спочатку не хотіли признатися до вини, отже суддя післав їх до тюрми, жадаючи по $500 кавції. Опісля адвокат порадив їм признатися і тоді суддя видав присуд, накладаючи по $5 гривни.

Є це перша кара, на скільки звісно, за зломання „прохання" Директора Мобілізації, Бирнеса стриматися від пиття по півночи. — Не зважаючи на старання нюйорського посадника Фіорела Ля Ґвардії, щоб дістати дозвіл тримати нюйорські забавові місця вітворені до 1. години по півночи, Бирнес не згодився і Ню Йорк мусів приноровитися до загального правила.

СТРАЙК У ДІТРОЙТІ НАЛАДНАНИЙ.

ДІТРОЙТ. — У підприємстві Крайслера наладнано 8-денний страйк автомобілевих робітників. Цей страйк викликав загальне заінтересування в цілій околиці тому, що це був один з більших страйків, який обняв 24,000 робітників. Краєва Военна Рада Праці видала наказ робітникам вернутися до роботи і цього наказу робітники послухали. Колиб страйк був потривав довше, велика частина военної продукції булаб загрожена. Н[illegible] теперішний страйк наніс багато шкоди, бо [illegible]ідок страйку інші робітники мусіли покинути працю, яка була получена з цією працею, котру мали виконати страйкарі. Разом 40,000 робітників мусіло застановити працю.

СЕНАТОР ВАНДЕРБЕРҐ МАТИМЕ ПОВНУ СВОБОДУ НА КОНФЕРЕНЦІЇ.

ВАШИНҐТОН. — Сенатор Артур Г. Вандерберг, котрого президент Рузвелт іменував делеґатом на конференцію забезпеки у Сан Франциско, зажадав від президента вільної руки на становищі делеґата. Президент заявив, що сенатор не буде звязаний у своїх промовах нічим, крім своїх власних переконань і на цій підставі Ванденберг згодився приняти мандат, доручений йому президентом.

ПЕНИСИЛИНА БУДЕ ДОЗВОЛЕНА ДЛЯ ЗАГАЛЬНОГО ВЖИТКУ.

НЮ ЙОРК. — Підприємство Е. Р. Скіб і Сини виявило, що Рада Военної Продукції згодилася на це, щоб можна було видавати пенисилину для загального вжитку. На підставі цього рішення вислано з Ню Йорку до Шікаґа і до Лос Анджелес 5,300 фунтів цього чудо-ліку, щоб його могли мати під рукою всі важніші медичні центри в краю. Пенисилину виробляють в фабриках Скіба в місцевости Ню Бронсвик у стейті Ню Джерзі.

СЕМА ВОЕННА ПОЗИЧКА РОЗПІЧНЕТЬСЯ 14. ТРАВНЯ.

ВАШИНҐТОН. — Секретар скарбу Генрі Морґентав оприлюднив, що Сема Военна Позичка розпічнеться з днем 14. травня б. р. і триватиме 7 тижнів. Шесту Военну Позичку переведено впродовж 4 тижнів.

Сема Позичка має принести 14 біліонів долярів, отже такусаму суму, як і Шеста Позичка. Департамент Скарбу домагається, щоб позичку брали хоч на половину приватні одиниці, а другу половину приходні установи й корпорації.

ВИПРОБОВУЮТЬ ЛІК НА МАЛЯРІЮ.

ВАШИНҐТОН. — Дивізія Медичного Знання оприлюднила, що вже розпочалися досвіди з ново винайденим ліком проти малярії. Тепер яких 800,000,-000 осіб в цілому світі хворіє від малярії, між ними багато вояків. Досвіди з новим ліком переводять на вязнях. Вязні годяться добровільно на вкушення москітами, а потім на принимання ліку. Ніхто не обіцює вязням ніякої полекші ні нагороди за цю добровільну прислугу.

СІО ДОМАГАЄТЬСЯ ЗАНЯТТЯ МАЙН УРЯДОМ.

НЮ ЙОРК. — Представники 600,000 членів Конгресу Промислових Організацій відбули конференцію над 60,000,000 „джабів" і при цій нагоді висловили гострий осуд проти Джана Дж. Луїса за його погрозу страйком майнерів. У резолюції, висловлено домагання щоби президент проголосив „національну конечність" і на цій підставі забрав усі вуґільні майни під військову управу.

ПОВІДОМЛЕННЯ

ДЛЯ ПІДВЛАДНИХ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ!

Отсим повідомляємо, що ми змушені відложити 21-шу звичайну конвенцію У. Н. Союзу, котра мала відбутись 28-го травня 1945 року в Клівленді, Огайо, з цеї причини, що прохання на дозвіл відбути цю конвенцію було відмовно полагоджене Военним Комітетом для Конвенцій.

Як обмеження, наложені военними зусиллями, будуть знесені, тоді поробимо приготування щодо часу й місця для відбуття відложеної конвенції, та подамо окреме повідомлення в цій справі.

Ці делеґати, які вже були вибрані, будуть управнені засідати на конвенції тоді як вона відбудеться, якщо вони будуть кваліфіковані та одобрені головним екзекутивним комітетом.

За головний екзекутивний комітет У. Н. Союзу:

Д. ГАЛИЧИН, головний секретар — М. МУРАШКО, головний предсідник

NOTICE

TO THE SUBORDINATE ASSEMBLIES OF THE U.N.A.

We Hereby Announce that we are obliged to postpone the 21st Regular Convention of the Ukrainian National Association, scheduled to have been held on May 28, 1945, at Cleveland, Ohio, because our application for permit to hold this Convention has been denied by the War Committee on Conventions.

When restrictions imposed by the war effort have been lifted, arrangements for a time and place for the holding of the deferred Convention will be made and due notice thereof will be given.

Those delegates who have already been elected will be eligible to sit at the Convention when held, if they are qualified and approved by the Supreme Executive Committee.

For Supreme Executive Committee of U. N. Ass'n, Inc.

D. HALYCHYN, Supreme Secretary — N. MURASZKO, Supreme President

Франція не підпише запросин на конференцію до Сан Франсиско

ВАШИНҐТОН. — Згідно з рішенням конференції в Ялті на Кримі французький уряд мав підписати запросини до інших держав, щоб вони вислали делеґатів на нараду в справі світової забезпеки до Сан Франсиско на день 25. квітня 1945. Франція мала дати свою згоду на такий підпис побіч підписів Америки, Англії, Росії й Китаю, отже разом мало 5 держав стати „спонзорами" цієї конференції. Міжтим минув час, до якого Франція мала прислати свою згоду і тому запросини будуть підписані лише 4 державами. Одначе панує загальне переконання, що Франція візьме участь в самій конференції.

Догадуються, що Франція не прислала своєї згоди на підпис запросин тому, що запрошуючий лист був виготовлений учасниками конференції в Ялті без згоди Франції. Франція теж не була заступлена на конференції в Домбартон Овкс, отже не почуває себе звязаною ухвалами з тої конференції, які є підставою для конференції в Сан Франсиско.

ЛІҐА АМЕРИКАНСЬКИХ ДЕРЖАВ ЗАВЯЗАНА НА КОНФЕРЕНЦІЇ В МЕКСИКУ

МІСТО МЕКСИК. — В суботу 3. березня здійснилася колишня мрія президента Вилсона, бо на Між-Американській Конференції, що тут відбувається, покликано до життя Ліґу Американських Держав. Її ціллю є берегти незалежности і територіяльної незмінности існуючих американських держав.

Ліґа міститься в „Акті з Чапультепек", який зобовязує американські держави злучити свої сили для оборони кожної держави, яку нагав би якийсь ворог. Цей акт підписали представники 21 держав, які беруть участь в нарадах Між-Американської Конференції. Арґентина це єдина держава, яка не бере участи в конференції. Акт є важний на цілий час тривання теперішньої війни. Колиб мав бути продовжений, він вимагає ратифікації сенату.

З переведенням Акту з Чапультепек Злучені Держави осягнули всі найважніші цілі, які мали бути переведені на конференції.

Фінляндія приступає до війни проти Німеччини

ЛОНДОН. — Фінляндія офіціяльно виповіла війну Німеччині.

Заява наступила 1. березня, при чому подано, що Фінляндія воює з Німеччиною від 15. вересня 1944 року, коли німецькі війська атакували фінський остров Гоґлянд у фінськім заливі.

ТИСЯЧІ БРИТІЙСЬКИХ РОБІТНИКІВ НА СТРАЙКУ

ЛОНДОН. — У місцевім порті вибух непотверджений юнією страйк портових робітників. На страйк вийшло 7,000 робітників. В Шотляндії шириться страйк вуглевих майнерів.

Аби запевнити доставу военних матеріядів, британський уряд вислав до лондонського порту вояків.

ЄЗУЇТИ ПРОТИ РІШЕННЯ КРИМСЬКОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ ЩОДО ПОЛЬЩІ

РИМ. — „Чівільта Католіка", орґан ордену Єзуїтів, виступив з гострим осудом рішення конференції трьох потуг у Ялті в польській справі. У статті, підписаний о. Антоніом Месенеом, сказано, що рішення в польській справі означає остаточне знищення Атлянтійського Чартеру. Від тепер мовляв у Чартер можуть вірити хіба „помішані оптимісти". За загальним догадом, стаття була одобрена Ватиканом.

Єзуїтський орґан називає лондонський уряд леґальним урядом Польщі. Його до недавна признавали уряди Лондону й Вашинґтону, але тепер його виреклися й Лондон і Вашинґтон. Люблинський уряд, мовляв, котрий не має ніяких правних основ, бо його створила Росія, признано на місце лондонського. Це мовляв є нарушенням права поляків вибирати собі уряд по своїй волі. Рішення в Ялті здає поляків на ласку й неласку Росії. Мовляв, це рішенян насуває догад, що в будуччині доля меншин буде важка.

Кримське рішення про Польщу означає конець Атлянтійського Чартеру; він пішов видно дорогою 14 Пунктів президента Вилсона. „Спущено Чартер на воду на Атлянтику, а затоплено в водах Чорного моря".

АМЕРИКАНЦІ ГОТОВІ ВСТУПАТИ ДО КЕЛЬНА

ПАРИЖ. — Офензива здовж ріки Рену перемінилася немовби на перегони за перехід трьох останніх мостів на ріці та вступлення в Рурщину. Американська Девята Армія добилася вже на північ від Гомбурґу до мосту Адмірала Шера, що веде до Дуисбурґу та досягнула Рену на північ від того міста. Інші частини аліянтських військ очистили з ворожих військ місто Нойс, що лежить напроти Дуисбурґу, а ще інші наблизилися до мосту Ґінденбурґа під Кельном. За американськими донесеннями американці находяться дві милі від Кельну, а за шведськими вони вже почали вступати до самого міста.

Перша Канадійська Армія, що направляється на заняття третього моста, найшлася вже на віддалі одної милі від Везеля.

АМЕРИКАНСЬКИЙ ВІЙСЬКОВИЙ ЗАРЯД У НОЙСІ.

НОЙС (Німеччина). — Американські війська ввійшли до цього міста, що перед війною мало нормально 60,000 мешканців, а тепер має їх несповна 30,000, та завели в ньому військову управу, яка певно не дасть уже нікому в Америці основ до нарікань, що американці „пестять" німців.

Передовсім військова команда міста заборонила німцям виходити з домів. Зроблено це на те, аби цивільні люди не перешкаджали в русі військ і военних матеріялів. На вулицях можуть появлятися тільки ті цивільні люди, що дістали дозвіл від військової влади, як лікарі, повитухи та міські урядники, що згодилися співпрацювати з військовою окупаційною владою. Дотеперішній посадник міста згодився на це радо й покищо виконує пильно одержані прикази. В місті нема ґазу, електрики ні води в водопроводах. На всіх помпах виставлено осторогу, що води не можна пити не переваривши. Військова влада списує всю оставшу в населення поживу, *аби розділити її видно на всіх порівні.*

НІМЦІ ЩЕ ПРОБУЮТЬ РОБИТИ ПОВІТРЯНІ РЕЙДИ НА БРИТАНІЮ.

ЛОНДОН. — Згідно зо заповідженням д-ра Ґебельса, націстичного міністра пропаґанди, німці вдарили знову з повітря по Британії. Кинули вони на неї не тільки безпільотні літаки, але навіть вислали на неї правильні літаки, пораз перший від 13. червня минулого року. З тих літаків поважне число збила протилетнича оборона Лондону.

Зате того самого дня Американська Восьма Повітряна Сила вдарила по залізничих вузлах і военних фабриках Німеччини. Потерпіли головно фабрики в Улмі. Британські літаки бомбардували нічю Рурщину, а базовані в Італії американські літаки били по Австрії, Мадярщині й Юґославії.

У неділю націстичне радіо несподівано проголосило, що Дрезден, одно з найстарших і найбільше улюблених міст Німеччини, зовсім знищене аліянтським бомбардуванням з повітря. Сказано, що в місті нема ні одного дому, який можна би ще направити. Просто Дрезден стерто з лиця землі. Відкрита заява викликала спекуляцію про те, в якій цілі її зроблено.

ЧЕРВОНА АРМІЯ ПРОРВАЛАСЯ КРІЗЬ НІМЕЦЬКІ ЛІНІЇ В ПОМОРЮ.

ЛОНДОН. — Німецьке радіо донесло одного дня, що російські війська дійшли до Балтійського моря та відрізали німецькі армії в Східній Прусії, а на другий день подало, що російські війська прорвалися крізь німецькі лінії в Поморю та піймали коло 200,000 німецьких військ у дві пастки. Довершено цим заняття приморського міста Кесліна, що лежить на середині дороги зо Штетіна до Данціґу. Червона Армія почала теж окружати німецькі війська на схід від Штетіна, досягнувши Балтику коло міста Кельберґа.

ІТАЛІЙСЬКІ ПАРТИЗАНИ ПРИЧИНЯЮТЬСЯ ДО АЛІЯНТСЬКОЇ ПЕРЕМОГИ.

РИМ. — Італійські збройні сили, що воюють попри аліянтські війська, причинилися поважно до аліянтської перемоги в боях над лягуною Комакіо, недалеко від Адріятику. В боях брали участь не тільки правильні війська, але й партизани, котрі самі несподіваною атакою вигнали німців з прибережних лісів.

ФИЛИПІНСЬКІ ПАРТИЗАНИ ОЧИЩУЮТЬ ЦІЛУ ПРОВІНЦІЮ НА ФИЛИПІНАХ.

МАНІЛА. — Филипінські партизани прогнали японців з провінції Ільока Норте, що лежить у північній частині острова Люсону. Завдали при тому ворогові страшенні втрати.

Американські літаки били далі по острові Формозі.

На острові Іво американські війська поробили незначні поступи, бо ворог ставить завзятий опір на скалистім терені північної частини острова.

"SVOBODA" (Ukrainian Daily)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

Classified Advertising Department, 595 — 7th Ave., New York 18, N. Y. BRyant 9-0582

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
Поодиноке число три центи.		Three cents a copy.	
На рік	$7.00	One year	$7.00
На пів року	$3.75	Six months	$3.75
На три місяці	$2.00	Three months	$2.00
Число з суботи (з англійською частиною):		Saturday's Issue (with Ukrainian Weekly):	
На рік	$2.50	One year	$2.50
На пів року	$1.50	Six months	$1.50
В Джерзі Сіті і Заграницею:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	$5.25	Six months	$5.25
На три місяці	$2.75	Three months	$2.75

За оголошення редакція не відповідає.

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY, N. J.

Використати перерву!

Памятаймо: Це тільки відложена конвенція Українського Народного Союзу, але не відложена праця в користь організації, зокрема не відложена вона для тих, яких загал членства наділив почестями бути конвенційними делеґатами.

Цього можна було надіятись, що якщо війна в Европі не закінчиться з початком року, то прийдуть різні обмеження, заряджені урядовими установами для тої цілі, щоби не збільшати комунікаційних труднощів, ні не зменшувати робочих рух в продукції воєнного знаряддя. Таким чином треба було урядови здержати хвилево відбування конвенцій, навіть таких, що їх вимагають асекураційні закони, як є з запомоговими організаціями. Та як тільки воєнне положення зміниться, що не повинно тривати довго, коли іде про війну з Німеччиною, то тим самим прийде і можливість відбування таких конвенцій як У. Н. Союзу.

З того виходить, що матимемо тепер „перерву", а заразом і більше часу на організування нових членів до У. Н. Союзу збоку тих наших членок та членів, що зістали вибрані конвенційними делеґатами. А про них говоримо тут окремо тому, що тепер є для кожної й кожного з них доволі часу подбати, щоби прибули на відложену конвенцію з „моральним капіталом", придбаним ними У. Н. Союзови. Бо дехто з тих делеґатів не зміг через різні причини відсвяткувати Золотий Ювилей У. Н. Союзу придбанням нових членів. Досі можна було це виправдувати тим, чи другим. Та тепер, коли конвенцію відложено, а членство наділило їх честю бути делеґаткою чи делеґатом на конвенцію У. Н. Союзу, то вже можна би від усіх них вимагати, щоб використали „перерву" і таки були у ряді з тими, що ревно працювали для У. Н. Союзу в часі Золотої Ювилейної Кампанії й йому в тому часі нових членів придбали.

Правда, ми живемо тепер в історичних часах. У великій епосі, коли діються великі речі, що може заважуть на людскости на століття, а теж на Америці й українському народови в Европі. Природно, що наша увага постійно занята ось тими великими подіями. Та проте ми не можемо забувати ні на часок і про наші тутешні обовязки, звязані з нашою національною твердинею в Америці — з нашим У. Н. Союзом. Думаємо, що наш свідомий загал це розуміє і відчуває може тепер краще ніж колинебудь передше. Та це замало розуміти і відчувати, бо треба ще й ділом підпирати! А це знов означає, що треба нам усім постійно дбати про те, щоб зростали ряди У. Н. Союзу.

Та конвенційні делеґати повинні з усіх таки це найліпше знати і відчувати. І тому саме відзиваємось тепер до них з гарячим закликом: Попрацюйте ще ревно й щиро для У. Н. Союзу, заки зїдетесь на його чергову конвенцію, що її тимчасово відложено!

Президент Рузвелт про Кримську Конференцію

Президент, Френклин Делано Рузвелт, обговорив у своїм звіті з конференції у Ялті на Кримі, такі справи, на ній порушені: 1. Справа повоєнної Німеччини; 2. Трактування територій, визволених з німецької окупації; 3. Справа Польщі; 4. Пляни міжнародньої конференції у Сан Франсиско; 5. Пляни супроти Японії.

У вступі проголосив президент таку засторогу: „Говорю з повною вітвертістю, що успіх [моєї подорожі] лежить тепер у великій мірі у ваших руках. Конференція не дасть тривалих вислідів, якщо ви, приявні в обох палатах конґресу — з підтримкою цілого американського народу — не одобрите загальних ухвал, принятих у місцевости, званій під іменем Ялта. І саме це причина, чому я являюся перед вами так скоро, як лише можна після мого повороту. Я хочу скласти особистий звіт перед вами, а водночас і перед цілим народом нашого краю. Праця цілих місяців стоїть перед нами; а як буде положений камінь в будові міжнароднього миру, щойно тоді я відчую, що це є осяг, для якого всі ми в Америці працювали постійно і безкорисно разом".

Справа Німеччини.

Вона, у звіті президента Рузвелта, представляється так: Від тепер війна проти Німеччини буде ведена на підставі тісного порозуміння між арміями західних Аліянтів і російськими арміями на сході через щоденний обмін інформацій і безупинними нападами на Німеччину аж до кінця. Німеччина може скоротити цю війну через безумовну здачу. „Це значить, що хвилева контроля над Німеччиною перейде в руки Великої Британії, Росії, Франції й Злучених Держав. Кожна з цих держав займе окрему смугу в Німеччині, а адміністрація чотирьох смуг буде злучена в Берліні під контролею ради, складеної з представників чотирьох держав. Безумовна здача значить теж кінець націзму і націстівської партії і всіх її варварських законів та установ. Це значить кінець всіх мілітаристичних впливів у прилюдному, п р и в а т н о м у, культурному життю Німеччини. Це значить кара для націстичних німецьких кримінальників, швидка, справедлива і строга. Це значить цілковите розброєння Німеччини... заплата відшкодування в натурі, отже в фабриках, машинерії, залізних возах і в сирівцях. Ми не будемо вимагати відшкодування в грошах, як попередного разу, ми не хочемо, щоб німецький нарід голодував і став тягарем світу.

Загальна міжнародна організація.

Її основи положено вже на конференції в Домбартон Овкс. Дальша така конференція буде скликана до Сан Франсиско на 25. квітня. Щоби довести до цеї конференції президент мусів посвятити цілі години часу для наладнання непорозуміння в справі голосування великих держав, що контролюють цю конференцію.

Сенат і Палата репрезентантів буде мати своїх представників на конференції у Сан Франсиско, а делеґація буде складена по рівній части від обох великих американських партій. Світовий мир, так як і війна, не є справою одної партії. Для заведення миру треба вимагати від кожного американця і від кожної людини на світі такої самої посвяти, як для вигри у війні. Будова світського миру не може бути твором однієї людини, однієї партії чи однієї держави. Це мусить бути мир, який залежить від співпраці цілого світу.

Визволені території будуть мати спромогу вибрати свобідно свій уряд. Злучені Держави мають тепер велитенський вплив на справу миру. Щонебудь наш нарід думає або говорить, негайно розноситься по цілому світі. Ми будемо дальше втримувати цей вплив у світі, коли хочемо двигати нашу частину відповідальности за мир. Це булаб наша трагічна втрата, колиб ми відіпхнули від себе цю відповідальність.

Компроміс в справі Польщі.

Президент вітверто сказав: „Рішення в справі границь Польщі було вислідом компромісу. Я не міг погодитися з усім в цій справі, але... треба було піти на компроміс. Загально відоме, що населення на схід від лінії Курзона є переважно білоруське й українське, а на захід переважно польське... Я вірю, що серед теперішніх обставин угода в справі Польщі дає найбільше надії на свобідну, незалежну і проспоруючу польську державу".

Про довгу і важку війну з Японією.

Японії теж не занедбано. Дорога до Токйо ще є довга й важка. Поразка Німеччини ще не значить, що це кінець війни з Японією. Навпаки, Америка мусить бути приготована на довгу й завзяту війну на Тихому океані. Але безумовна здача Японії є така конечна для справи миру, як здача Німеччини. Японський мілітаризм мусить бути таксамо цілковито вини.цений, як німецький.

Зворотна точка в історії.

„Конференція на Кримі була зворотною точкою в американській історії" — кінчив президент. Незабаром сенат Злучених Держав і американський нарід дістане до вирішення важну постанову, яка заважить на долі Злучених Держав і цілого світу для цілих будучих ґенерацій. Посередної дороги для нас нема. Ми мусимо перебрати на себе відповідальність за співпрацю зо світом, а ні, то відповісти за наступний світовий конфлікт.

Совершенних плянів нема у світі. Те, що ухвалимо в Сан Франсиско, п о т р е б у ватиме поправки час від часу так, як ми додаємо поправки до нашої конституції. Ніхто не може точно передбачити, як довго плян перетриває. Кримська Конференція була успішним змаганням трьох провідних держав найти спільний ґрунт для миру... Я певний, що конґрес та американський нарід прийме вислід Кримської Конференції як початок постійної будови для миру, а на цій будові, за Божою поміччю, ми будемо могли будувати кращий світ, в якому наші діти і внуки мусять жити.

Микола Чубатий.

Словянський світ — дійстність чи фікція

I.

Коли-тільки Росії треба було оточувати свої завойовницькі пляни димною заслоною, тоді все пускала в світ якогось блахмана, щоб ним одурити легковірних сусідів, в першу чергу постійно непевних малоросів. Кілька сот літ тому, московські князі, бажаючи завоювати українські землі й дійти до Чорного моря, а то й осісти на Золотім Розі у Константинополі, пускали блахмана словянським, та православним близьким народам, про опіку царя батюшки над православними народами східної Европи та балканського півострова.

„Опікуючись" у той спосіб православними в Польщі, Росія насамперед знищила біля 8 міліонів униятів українських та 4 міліони білоруських, які були поважним завдатком духового відокремлення українців та білорусинів від Росії. Ця „опіка над православними братами" згодом помогла Росії завоювати цілу Україну та Білорусь та повести безоглядну політику винародовлення і русифікації української православної церкви. Опіка над православними на балканськім півострові нераз вже наближала Росію під самі мури Константинополя, а від яких постійно Росію відганяла Англія, деколи на спілку з Францією. Ця давна опіка над православними братами тепер перемінилася в реальні здобутки: Росія стала сильною ногою в Румунії, Болгарії, Югославії. Є надія, що тепер й проливи морські біля Константинополя будуть російськими.

Словянська солідарність під протекторатом Росії.

Православний Протекторат царя батюшки поміг Росії добути міліони українців та білорусинів та взяти їх під свою, російську школу, перевиховання. Зчасом люди спостереглися на фальшивости російського православного клича; зрештою й релігійний лібералізм зокрема серед інтеліґенції, ослаблював арґумент православної солідарности. Тому саме понад сто літ тому видумали в Москві нову лапку на сусідні народи — а саме солідарність всіх словян. Якийсь час лунав по російських часописах і зїздах клич словянської солідарности. Словянська солідарність мала на цілі найти для Росії, коли говорити теперішньою термінольоґією, якнайбільше квіслінґів серед австрійських словян. Вони мали помогти Росії ослаблювати сильну ще тоді Австрію та паралїжувати її динамічну експансію на балканськім півострові.

Всесловянські кличі з Росії найсильніше лунали саме тоді, коли такі словянські народи як українці й білорусини були російською державою гноблені й громадянством як окремі народи непризнавані. Знов поляки тисячами мандрували тоді на Сибір по своїх невдатних повстаннях проти чужого панування. Словянські кличі лунали для наївних словян, бо царської політики вони не вязали. Та політика аж надто часто йшла з німцями проти словян. Зрештою і словянська солідарність під протекторатом росіян зперед сто літ скинула маску. Показалося, що російське словянофільство це ніщо друге, а тільки спосіб заманити словян в одно російське море, себто на те, щоб вони винародовилися. Розплистися в морі російськім, французькім, анґлійськім чи німецькім, це наділі одно й то саме. Словянська політична солідарність була вповні скомпромітована, бо всесловянство перемінилося на панрусизм. Навіть найбільше жарливі апостоли словянофільства згодом охололи до тої нової політичної віри та прийшли до переконання, що неможлива політична солідарність словян, бо словяни одні одних гноблять, їх політичні інтереси розбіжні. Можливі є тільки спільні інтереси культурні. Словяни поза Росією перестали говорити про словянську солідарність, а стали говорити про словянську взаїмність, себто про те, щоб одні розуміли культурні вартости других.

Комунізм на услугах російського імперіялізму.

Саме тоді, коли ставка Росії на всесловянського коня стояла серед словян найнижче, вибухла російська революція. Росія отже сама попала в хаос та стала розпадатися на природні частини поділу, на національні держави. Треба було отже продумати якийсь новий дурман на словян, а навіть на несловян. Ним став комунізм. Комунізм мав стати тепер тим цементом, щоб тільки зліпити розбитий глиняний горнець, якому було імя Росія, але ще й навіть скріпитися та завоювати найближчих сусідів Росії. Комунізм був остільки вигіднішим кличем, що був міжнародним. Комуністичні партії по цілому світі ніби були краєві та незалежні, одначе на ділі, через свій ніби інтернаціоналізм та через Комінтерн, вони були на услугах Кремля в цілій його політиці, себто в національній та імперіялістичній політиці Росії.

Комунізм як притягаючий чинник зробив величанські прислуги Росії. Він позволив їй наново зліпитися в одну державу, вилікувати свої рани, завдані революцією, та ще більше скріпити свою потугу, чого ми є нині свідками.

За наших часів комунізм також вже став переживатися як притягаючий клич. Страшний комуністичний режим відіпхнув від Росії багато гуманних людей та правдивих демократів. Росія Сталіна потребує нових кличів, які помоглиб їй знов притягати до себе сусідів. Та заки знов щось оригінальне видумають на Кремлі, пустили в рух старий клич словянської солідарности, який міг би якийсь час ділати принайменше так довго, як довго словянські народи є у важкій боротьбі з протисловянською націстичною Німеччиною.

Ожив отже знов всесловянський клич. В Москві повстав на всесловянськім конґресі Всесловянський Комітет, що веде акуратно таку саму політику як Кремль, з тою тільки різницею, що російську політику ведуть на Всесловянськім Комітеті не тільки росіяни, але також інші словянські представники, в и т в о р ю ю ч и ілюзію перед світом про дійсно істнуючу солідарність всіх словянських народів.

В Росії та поза Росією в інспірованих ґазетах знов нині пишеться широко про всесловянську солідарність під протекторатом Советів, дарма, що сам диктатор Росії Сталін не є ані словянином, ані навіть европейцем.

Московський Всесловянський Комітет подбав про подібне збіговиско також в Америці. Правда на вільній землі Вашинґтона не так то легко людей притримати при Комітеті, як в Своєтах; тому він розлазиться та стає наділі непотрібним так само, як наділі теж є зі словянською солідарністю. Її в дійсности нема.

Всеж таки всесловянські кличі в Америці роблять частинно свою роботу. Правда, вони не ділають на ті народи, що їх брати та сестри тисячами з ласки старшого словянського брата вандрують „в далеку сибірську вітчину" на вигнання та на марне животіння. Не ділають вони на членів тих націй, що їх брати та сестри тисячами втікають перед червоною інвазією як товарина перед пожаром на прерії, куди очи несуть, але все таки всесловянські кличі, пропаґовані найсильнішими радіостаціями та пресою, роблять своє вра-

А. СІГО.

ДВІ РОЗМОВИ

Павло стояв перед входом каварні „Блакитний Ільтіс" і чекав. Чекав він так завзято, що видко було мав у цьому вправу, навіть тренінґ. Минуло яких дві години і видко було, що він уже втратив терпець. Переступав з ноги на ногу, почав діравити великим пальцем свою рукавичку і що хвилини дивився на годинник.

Гострий обсерватор міг би був зробити висновок, що Павло чекає на якусь жінку.

Так воно було справді. Він чекав на свою добру знайому Лілі, яка була так само гарна, як і неточна. Ті її прикмети раз захоплювали його то знову доводили до люті.

Коли Павло глянув на годинник із звички 28-ий чи 29-ий раз, була година 7-а.

Він потиснув нервово пальцем рукавичку, заскреготів зубами, і рішив, що почекає ще пять хвилин. Коли минуло ще пів години, його постанова дозріла під впливом призбирних почувань. Енерґійним рухом пхнув двері каварні і винайшов собі в кутку затишне місце. Підійшов кельнер і здивувався: гість замовив відразу дві чарки чорної кави, дарма, що сидів сам. Коли кава стояла перед ним, він відсунув обі чарки на другий кінець стола і дивився похмуро перед себе, якби мав перед собою мовчазного товариша.

Стриманим тихим голосом звернувся він до когось, хто повинен би сидіти напроти нього: — Так! тепер уже маю цього всього досить! Чаша моєї терпеливости перелита, будь ласка, не перебивай мені!

Тепер я говорю! Довгі місяці мовчав я і чекав і мовчав, але тепер більше не можу — не перивай мені! — Повторяю, що більше мовчати не буду і — кінець! Твоя поведінка з одного дня на другий гірша грає мені на нервах — більше не хочу цього терпіти! Можеш винайти собі дурнішого від мене! Що ти властиво собі думаєш? Чи ти вважаєш мене за дурня, за свого попихача, чи що? То я маю цілими годинами вистоювати на вулиці? Чи знаєш, як я назвав би це... Я не можу найти відповідного слова на це! Ти зайшла таки за далеко і я кажу тобі рішуче, що хочу з тим усім зірвати! Відтепер я вже знаю, що робити — не перебивай мені! Навіть не пробуй виправдуватись, це не доведе до нічого! Я вже знаю напамять усі ті твої викрути! Можеш заощадити собі труду вигадувати нісенітниці!

Певно схочеш мені сказати, що ти була знов у фризієра?

А може твій шеф диктував тобі листи, так само як позавчора? А може ти мусіла сидіти дома, бо ваша служниця мусіла виїхати із своїм нареченим на село, щоб оглянути свою хату? Чи може врешті твоя маленька сестрінка проковтнула ґудзик і треба було бігтиз а лікарем?

Як бачиш я вивчив уже напамять цілий репертуар своїх вимівок! І я маю вірити на далі в усі ці дурниці? Дозволь собі заявити, що я не вірив їм ніколи і тільки із звичайної чемности не перечив тобі. Я знаю наскрізь! Ти. річ ясна, зараз надулась... але це мене не зворушує, запамятай собі! Так далі бути не може! Замісць направитись ти стаєш щораз гірша. А вже в остаточному часі попросту неможлива!

Давніще ти спізнялась не більш як на годину, вчора спізнилась на півтора години, а нині минуло три години!

Чи це гарно? Чи так поводиться вірна приятелька? Ти моглаб бодай відложити на бік ґазету, коли я говорю до тебе — ...стрівай, більше не будеш мати нагоди знущатися надімною! Що? ти смієшся? Ти важаєш, що все це жарти? Ти мене не знаєш. Киваєш головою? Тепер уже запізно каятись! Не потребуєш дивитись на мене такими великими очима — це нічого тобі не поможе! Треба було раніше думати про те, як слід зі мною поводитись! Не маєш чого плакати, тепер уже запізно. Навіть твої сльози мене не зворушать! Ця комедія вже скінчилась! Я придивлявся їй задовго. Я вже рішив — ми розстанемось! Прощай! дякую тобі за твоє ніжне серце, Лілі! Пане платничий, платити!

Павло перейшов у цьому монольозі різні ступні почування від люті, болю, аж до лірики. Заплатив за каву, встав і вийшов з каварні. На вулиці засунув міцніше на голові свій капелюх і пішов наперед увесь задуманий.

На розі вулиці побачив Лілі. Без віддиху, ввесь спітнілий, відчув, що в душі все в ньому прояснилось. Вона підбігла до нього, положила йому руку на рамя, другою погладила його по лиці і сказала ніжно:

— Вибач, Павлусю! Уяви собі, що трамвай застряг по дорозі, забракло нараз електричного струму. Ми всі мусіли сидіти і чекати, поки він рушить... Дві години спізнення. Правда, що ти не гніваєшся?

Павло глянув на неї. Вона виглядала прегарно. Попросту насолода було дивитись на її червоне личко.

— Чи я гніваюся? Защо? За якісь там дві години спізнення? Така дрібничка! не варт про це навіть згадувати!

Перекл. К. П.

Питання і відповіді у справі горожанства

Питання: Я приїхав до Злучених Держав зі старого краю в Европі, коли мені було 5 років. Мої батьки ніколи не були американськими громадянами і тому я не міг стати американським громадянином через їх натуралізацію. Тепер мені 17 років і я хотів би знати, чи можу подаватися за громадянством для себе самого?

Відповідь: Ви можете подаватися за громадянством тоді, як вам буде 20 років або 21, в залежности від того, який з наступних двох способів виберете:

Ви можете подати прохання за перші папери вже тоді, як вам буде 18 років, а через два роки після того, як матимете 20 літ, звернетеся за другими паперами. З другого боку, істнує такий закон — „Майнорс Акт", згідно з яким особи, що прибули до цієї країни на стале життя у віці менше як 16 років, не потребують вибирати перші папери. Тому, якщо хочете, можете подавати прохання за другі папери, не вибираючи перших. Але в такому випадку маєте чекати, аж вам буде 21 рік, щоби подати за другими паперами, бо згаданий закон вимагає, щоб аплікант мав 21 рік, але щоби ще не мав 22.

Так отже маєте рішити самі, чи хочете зберегти три доляри, які маєте дати за перші папери і чекати поки будете мати 21 рік, щоби подаватися за другими паперами, чи волієте заплатити за перші папери і подавати прохання за другі, як буде вам 20 літ.

Питання: Чи то правда, що я не мушу посилати „моней ордер" на $2.50 разом з проханням за перші папери? Мій брат, який подавав прохання минулої весни, казав, що він послав моней ордер, але мій приятель, казав, що від нього не вимагали цього минулого місяця, як він подавав своє прохання. Як справа мається в дійсности?

Відповідь: Закон змінено з того часу, як ваш брат дістав свої перші папери. Починаючи з дня 29. вересня 1944 року вже не вимагається посилати моней ордер на $2.50 разом з аплікацією на перші папери (Форма „Ен"-300) або разом з аплікацією на другі папери („Ен"-400) з випадку, якщо аплікант не потребує вибирати перших паперів, а може зразу подаватися за другими.

Але хочемо вказати на те, що починаючи з 29. вересня 1944 року збільшено оплату за перші папери з $2.50 на $3, а за другі папери з 5 долярів на 8. Ці гроші таке мають пересилатися через поштовий моней ордер до Іміграційного та Натуралізаційного Бюра. Аплікант дає ці гроші урядникови в суді, коли дістає від нього свої перші, чи другі папери.

Питання: Я живу в Злучених Державах від 1919 року. В 1925 році я дістав американське громадянство. В 1926 році я і моя жінка поїхали до старого краю відвідати своїх родичів і коли були, там народився нам один знаших синів. Чи він є чи не є американським громадянином? Дехто каже, що він не має американського громадянства тому, що народився за границею. Де можна дістати якусь посвідку про його американське громадянство?

Відповідь: Так, ваш син є американським громадянином. В той час, як він народився, в 1926 році, по закону вистарчало якщо батько мав громадянство в часі народження дитини. З того часу закон змінено. Від 1934 року дитина, роджена в чужій країні, може перебрати громадянство від одного з родичів тільки тоді, якщо батько чи мати жили в Злуч. Державах 10 років до народження дитини. В 1941 році додано, що пять з тих десять років життя в цій країні мають бути після того, як батько чи мати досягли 16-літнього віку. Але коли народився ваш син, не було ще цих обмежень, все що тоді вимагалося — це ваше американське громадянство.

Починаючи з січня 1944 року, американські громадяни — навіть ті, що народилися поза Злученими Державами — можуть дістати підтвердження свого громадянства. Ваш син має дістати від найближчого Іміграційного та Натуралізаційного Бюра Форму „Ен" 600А та виповнити її згідно з вказівками, поданими на ній. Він має доказати, що він має те громадянство, що він є вашим сином, та що його мати є або, у випадку смерти чи розводу, **була** вашою законною жінкою. Найкращим доказом, звичайно, є ваш документ про громадянство, шлюбна метрика та метрика народження. Наколи ви не можете подати деяких з цих документів, Іміграційне та Натуралізаційне Бюро візьме під увагу інші документи, які є у вас на руках. За посвідку про громадянство треба заплатити $5.

Скажіть вашому синові, що тепер якраз час для зголошення по таку посвідку. Іміграційне та Натуралізаційне Бюро було деякий час перетяжене працею і аплікантам доводилось довго чекати на папери. Але тепер Бюро підігнало свою працю, працює нормально і не треба довго звертатися за громадянством. Якраз тепер є відповідний час для того.

Якщо в цих питаннях і відповідях є щось не зовсім зрозуміле для вас, або наколи бажаєте дістати інформації про якусь натуралізаційну справу, пишіть про це до Загальної Ради — Common Council for American Unity, 222 Fourth Avenue, New York 3, New York — Загальна Рада, знана як „ФЛІС" — Foreign Language Information Service, з охотою допоможе вам як буде можливість.

Загальна Рада — ФЛІС.

жіння на цілий світ та на тих словян, що затемнені.

Недавно у розмові зі мною один американець висказав переконання, що найблищою війною буде війна словянського світа зі світом англьосаксонським.

Я заявив, що сумніваюся в таку можливість, бо немає солідарности поміж словянами. Мій співбесідник мав на думці властиво Росію, але всесловянські галаси роблять у світі переконання, що дійсно істнує солідарність обєднаного Совєтами словянського світу, який на добре міг би загрозити переможному по війні англьосаксонському світови, репрезентованому двома політичними гігантами, Америкою та Великою Британією. Тому в наступній статті розглянемо, що це таке словянський світ та чому неможлива солідарність всіх словян проти зовнішньої сили серед теперішних міжсловянських відносин.

(Докінчення буде).

З МУЗИКИ

ЩЕ ПРО КОНЦЕРТ ОЛЬГИ ЛЕПКОВОЇ.

П. Лепкова, мецо-сопрано зі Львова, яка від кількох літ перебуває в Америці, де дала себе добре пізнати в концертових виступах у низці міст, дала власний концерт у „Тавн-Гал" в Ню Йорку — і цей виступ може вона вважати зовсім вдалим. Концерт зібрав поважне число публики, як своєї, так і чужої, яка щиро приймала артистку напротязі цілої програми.

Співала п. Лепкова італійські арії (Страделя, Понкеллі, Верді), пісні німецьких композиторів (Моцарт, Шуберт, Штравс), групу, польсько-російську (Падеревскі, Чайковський), групу пісень американських композиторів (Мальот, Гагеман, Біч), врешті українські, народні й ненародні (Гайворонського, Рудницького, Богуславського, Колесси і Чишка). На першому місці треба поставити виконання „Колискової" Моцарта, яку п. Лепкова співала дуже ніжно, мягко й тепло, рівним, витриманим звуком, та поважну, майже Глюківського характеру арію давно-італійського композитора Страделя. У цій арії гарний голос концертантки звучав знаменито — дарма, що це був перший номер програми, в якому навіть найбільш досвідчені співаки, здебільша щойно „розспівуються" — а інтепретація цілої арії була вдала завдяки гарному фразуванню, уміркованности в розміщенні вокальних ефектів та чуттю, вложеному в виконанні.

Добре й гарно співала п. Лепкова й англійські пісні, і патетичну пісню Чайковського „Ні слова мій друже..." і „Думу" Гайворонського, стилізовану як в словах, так і в мельодиці й в інструемнтальнім супроводі на взір козацьких дум, і — пісенного, не оперового характеру — арію Понкеллі з його „Джіоконди". У порівнанні з виконанням Моцарта й Страделя — менш вдало вийшли арії Вердія й Чайковського, яких виконання вимагає великого драматичного напруження, та пісня Штравса „Нічо...", яка — як і н. пр. Чишка „Ой джигине, джигуне", чи Мусоргського „Гопак" (спітаний над-програмово) — вимагає у виконанні великої мірки гумору, жартобливости й тонкости музичної характеризації. Але ці завваги не зменшують факту, що працю п. Лепкової й поступ, який вона зробила треба щиро похвалити й цінити.

Автор цих рядків висловлює щиру подяку п. Лепковій за виконання його двох пісень, з яких одна: „Якби зустрілися ми знову..." (до слів Шевченка) виконувалася вперше. Одночасно висловлює він горяче побажання, щоби в наступних своїх виступах п. Лепкова мала більше щастя у виборі акомпаніяторів як досі, у своїх обох виступах у Ню Йорку. На жаль і цьогорічний акомпаніятор, Френк Четтерон, з найбільшим легковаженням поставився до усіх творів, які були йому нові й невідомі, а яких фортепіянова партія вимагала деякого вкладу праці й часу. В результаті, у концерті в цих творах він „хлавав", граючи, що попало під пальці (— а на фортепіяновій клявіятурі можливости фальшивих нот є безмежні! —) вважаючи, що все буде „о. к.", коли тільки зустрітиться зі співачкою на послідному акорді... Тим більшою заслугою п. Лепкової є те, мимо всього вона не дала себе збентежити.

Антін Рудницький.

ЖЕРТВИ НА ПРАЦЮ УКРАЇНСЬКОГО КОНГРЕСОВОГО КОМІТЕТУ

На працю Укр. Конг. Комітету

Вунсакет, Р. Ай. — Іще в 1940 році, як мав відбутись перший Конгрес у Вашингтоні, наше жіноцтво, зорганізоване в від. 29. Союза Українок, пішло з колядою, щоб призбирати відповідні датки на цілі Конгресу. Отже заколядовано тоді $69, та одначе, з причин, про які тепер нема потреби згадувати, цих грошей не висилано тоді до тодішного Конгресового Комітету, а також присутна делеґатка нашого товариства на Конгресі не передала цих грошей, а тому вони остались в товариській касі.

На зборах нашого відділу, що відбулись 28. січня ц. р. предсідниця Розалія Вецал піддала думку, щоб ці гроші вислати до теперішнього Конгресового Комітету, зазначуючи, що цей Комітет веде корисну працю, а тому його треба піддержати. Бо коли ми хочемо інформувати світ про Україну, то така справа вимагає великих фондів. От Конгресовий Комітет почав видавати Квартальник англійською мовою, який тепер є дуже потрібний, одначе як ми його не піддержимо нашими жертвами, то як він зможе проявлятись, питала предсідниця. Тоді присутні членкиці рішили, щоб вислати до Конгресового Комітету цю суму $69.

Розалія Вецал.

POSTHUMOUSLY a Silver Star was awarded to Pvt. Willis V. McFarland, St. Louis, Mo. When attempting to establish a beachhead on the Rapido River, Italy, Pvt. McFarland's unit was halted by enemy artillery fire. Dropping to the ground, he crawled over the shell-blasted shore to cut barbed wire, discharging his automatic rifle as he went. Thus he advanced through barbed wire entanglements until severely wounded. He gave his life fighting to free Italy, and the purchase of War Bonds will help continue that fight until all of the world is liberated from the Axis yoke.

U. S. Treasury Department

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

ДІТРОЙТ, МІШ.

Український Відділ Американського Червоного Хреста до товариств і громадян.

Як всім відомо, місяць березень є призначений на збірку для Американського Червоного Хреста. На місто Дітройт призначено суму $5,125,000.00. Ця сума була вирахована після спромоги міста і дійсної потреби себто того, щоб А. Ч. Хрест міг далі виконувати свої важні обовязки.

Червоний хрест є дуже благородною організацією для всіх; для тих, що в Армії, в дома і поза границями, для полонених і для тих, що розділені воєнними кордонами.

Цього місяця кожний громадянин чи громадянка повинні відкликнутись щиро на зазив помочі Американському Червоному Хрестови через свій Український Відділ Амер. Черв. Хреста, що посвячує час і працю в надії, що той самий А. Ч. Х. поможе теж і нашим братям і сестрам в Рідному краю, як це робив в останній війні і вратував медикаментами тисячі борців української армії в часах революції.

Жертвуйте, що можете, від організації і від себе особисто, але через Український Відділ А. Ч. Хреста, щоб таким чином ми, українці, мали змогу заслужити собі на признання за працю і жертви в користь так гуманної справи.

Тому не легковажте собі цього заклику в справі жертвин для А. Ч. Хреста, бо через гуманітарну організацію благають помочі всі бідні нещасні, бездомні, ранені, голодні.

Жертви просимо слати вже з початком місяця березня і не відтягати їх на пізніше, і то на таку адресу:

Mrs. Mary Skowron
2701 Commor Ave.,
Hamtramck 12, Mich.

За Український Відділ А. Ч. Хреста:

Марія Сковрон, голова; **Марія Сена**, фінасова писарка; **Анастазія Королишин**, рек. писарка; **Анна Стецько**, касієрка.

С. МУСІЄЧУК

ЗИМОВІ СТРАЖДАННЯ

Зима. Всюди грубий сніг.
Нема радости, утіх.
В ледах скуті бистрі води.
Мороз лютий полем бродить,
З тепла сонічка глузує,
Творить кпини, жарт і сміх.

Куди глянеш, — все мертве.
Вітер снігом лиш мете.
Стежки, шляхи замітає,
З очей сльози витискає.
І до нашого страждання
Більше болю додає.

Та зима не довго тут.
Сніги, леди геть спливуть.
Лиш всі наші жалі, болі.
Один лік лишень загоїть,
Як запахнуть весни квіти.
Як повернуть з війни діти.
Та настане добобут.

СОЮЗ УКРАЇНСЬКИХ КАНАДІЙСЬКИХ ВОЯКІВ У ЛОНДОНІ. — Хорунжа Оленка Козіцька, з Кальґар, Альта, і Анна Чернявська, з Веґревіл, Альта, ладять вечеру для гостей. — (З Канцелярії „КУК).

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

СПОВНІМ СВІЙ НАРОДНИЙ ОБОВЯЗОК.

Вже всі знаємо, що маємо свій **„Українсько-Американський Допомоговий Комітет"**, з осідком у Філядельфії. Цей Комітет дав кілька закликів до громадянства, щоб всі ми, як особи, так і організації та церковні громади, ставали його членами. Та мало громад і осіб відгукнулось досі на ці заклики. Байдужно відносимося ми до справи, яка є одною з найважніших, тепер на нашому денному порядку. Ждемо, аж загoлосить сльозами до нас в листах наші сестри, брати і сироти повоенні. Тисячі таких листів зачнуть надпливати до Америки, а чим ми тоді покажемося перед нашими рідними? Яка буде наша їм відповідь? Ми байдужні, бо нас не болить, бо ще не маємо вістей з України, з тої скривавленої землиці, про яку пише американський кореспондент, кажучи, що десята часть населення України вигинула в війні від куль, голоду, хворіб й холоду. А що буде з тими нещасними, що поза Україною? Чиж треба нам більш фактів? Та ми тепер, місто приспішити акцію допомоги, не тільки, що ждемо Бог зна чого, а ще й дискусуємо, політикуємо, хто має право збирати гроші, чи кому і куда ті гроші підуть. Замісць йти на стрічу закликам Комітету і признати його як наш один авторитет в Америці, творимо ще комітети, менші чи більші, як сектарські тіла, бо мовляв, в Комітеті в Філядельфії нема заступленої моєї віри або організації... Я думаю, що тепер не пора на політиканство, а час подбати, щоб каса Комітету була повна. Час показати й американцям, що в нас є солідарність й єдність бодай тепер, коли пропадають міліони українського народу. Час тепер забути релігійні та політичні міжусобиці і стати одним фронтом при одним Комітеті. Час подбати, щоб кожна громада стала членом Комітету, та щоб кожна одиниця сповнила свій обовязок. Як усі так зробимо, громади, організації та одиниці, тоді можемо створити відповідний допомоговий фонд і сказати нашим рідним в Европі, що й ми не спали, як вони там страждали.

о. Степан Мусійчук.

ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДНО В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ.

ПОЛЬСЬКІ СОЦІЯЛІСТИ ЗА РІШЕННЯ КРИМСЬКОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ.

Люблинське радіо доносить, що президія Польської Соціялістичної Партії на своїх нарадах у Варшаві признала рішення кримської конференції щодо границь Польщі корисним для Польщі.

ОРГАНІЗУЮТЬ ФРОНТ ПРОТИ ФРАНКА.

ПАРИЖ. — Д-р Хван Негрін, що був останнім премієром републиканського уряду в Мадриді, перевів уже переговори з усіми еспанськими провідниками на еміграції в Франції в справі створення одноцілого фронту проти диктатури генерала Франка. Він виїздить з Франції до Лондону, а звідти до Мексика, де має відбутися остаточна конференція щодо створення проти-франківського фронту.

ВВАЖАЮТЬ РЕН ЗА ПРОПАЩИЙ.

Націстівська влада проголосила право на землях на схід від Рену, рахуючись з тим, що Аліянти здобудуть Кельн.

ЛИСТУВАННЯ РЕДАКЦІЇ

Т. М., Ню Йорк, Н. Й. — Про ті діла цеї людини, про яку згадуєте, було в „Свободі" вже нераз, а то в часі, коли це діялось. Можна те все й тепер пригадати, але при якійсь нагоді, з якоїсь причини. А так, то годі. От, як нам відомо, то й Ви напрацювались. І за Вас можнаб згадати, чи за кого другого. Ми не є за те, щоб добра праця наших людей ішла в непамять. Ми не є отже й проти „ювилеїв" чи тим подібного, особливо, якщо це получене з якоюсь доброю ціллю, в першій мірі з збіркою на якусь гуманну чи культурну ціль.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, ПА. — Місячні збори Тов. Мир, від. 324, відбудуться в суботу, 10. березня, в домі Укр. Громади при 23-тій і Брави. Секретар буде вже по 6-тій ввечір, так щоб полагодити справи з тими, що ідуть до праці. Тепер іде збірка для Червоного Хреста і нехай не буде ані одного члена чи члениці, щоб не зложив своєї жертви через свое Тов. „Мир". Поможім Ч. Х. Поможім своїм воякам. — О. Горохівський, пр.; П. Максимович, кас.; М. Туркот, секретар, 851 N. 24th St.

ГАМТРАМК, МІШ. — Повідомляємо членів і членицъ, що квартальні збори Тов. ім. М. Шашкевича, від. 94, відбудуться в неділю, 11. березня, точно в год. 1:30 пополудні, в сали У. Д. Клюбу, 2376 Грейлінг. Напоминаємо всіх членів більше інтересуватися справами Тов. і У. Н. Союзу, та приходити що місяця на збори. Не забудьте привести нових кандидатів в члени У. Н. Союзу. — За уряд: А. Пaтра, рек. секр. 3228 Trowbridge, Hamtramck 12, Mich.

ДІТРОЙТ, МІШ. — Тов. ім. Івана Франка, від. 146, повідомляє, що місячні збори відбудуться в неділю, 11. березня, в год. 1. пополудні, в А. О., 2965 Карпендер ул. Просимо членів про приявність. — П. Андрушків, секр.

ПЕРТ АМБОЙ, Н. ДЖ. — Тов. Запорозька Січ, від. 155, подає до відома всім членам, що квартальні збори відбудуться в пятницю, 9. березня, в годині 7:30 ввечір, де звичайно. Просимо всіх членів прийти на ці збори, бо між іншими буде важна справа до полагодження. Довгуючих членів напоминаємо вирівнати свій довг. — За уряд: М. Чумер, секр.

ГАРВЕЙ, ІЛЛ. — На річних зборах Тов. ім. Тараса Шевченка, від. 335, 11. лютого 1945, вибрано такий уряд на 1945 рік: Н. Гуцул, предс.; І. Галун, заст.; А. Кохарський, кас.; А. Бубен, фін. і рек. секр. Місячні збори будуть відбуватися в першу неділю по 10-тій. На цих зборах вибрано також делегата на конвенцію У. Н. Союзу; є ним Антін Бубен, а заступником Микола Гуцул. — Уряд.

ШИКАГО, ІЛЛ. — Річні збори Бр. св. Петра і Павла, від. 220 відбудуться в суботу, 10. березня, в год. 7:30 ввечір, у парох. салі, 4950 Савт Павліна ул. Буде вибір уряду і звіт. Просимо всіх членів прийти на ці збори. — І. Кравчишин, предс.; І. Гіовський, кас.; П. Жовнірчак, секр.

РОЧЕСТЕР, Н. Й. — Місячні збори Товариства Вільних Козаків, відділ 316, відбудуться в четвер, дня 8. березня, в год. 8. ввечір, в Народнім Домі 831 Джозеф Евню. Проситься усіх членів прибути на означений час. — За уряд: Д. Братусь, предс., В. Гуранський, фін. секр., Н. Магомет, касієр; В. Іванців, рек. секр.

ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ

Дня 3-го березня ц. р. помер по тяжкій недузі

ВАСИЛЬ СИДЛЯР,

член 204 відділу У. Н. Союзу в Ню Йорку в 54 році життя.

Покійний походив зі села Гологоре Лісове, пов. Золочів, Західна Україна. Полишив в смутку жену Еву, доньки Ольгу, Наталію й Марію, двох зятів Теодора Недошитку і Михайла Гурського й троє внуків, і брата Дмитра з родиною. До У. Н. Союзу вступив в серпні 1937 року.

Похорон відбудеться в вівторок, 6. березня, в годині 9. рано, з погребового заведення П. Яреми 129 Іст 6. вул. до укр. катол. церкви св. Юра.

Просимо всіх членів відділу, вільних від занять взяти участь в похороні Покійного. — В. Й. П.!

Уряд 204 відділу У. Н. С.

Дня 4. лютого 1945 року помер

ЮЛІЯН ПРОЦЬ,

член Тов. Запорозька Січ ,від. 132 У. Н. Союзу, в Мікіспорт, Па.

Покійний походив зо села ТерҐановичі, повіт Новий Самбір. До У. Н. Союзу вступив 1910 року. Полишив у смубтку жену Людвігу, сина Михайла, що служить в армії, 4 дочки: Стефанію, Анну, Емілію і Евгенію. Похорон відбувся дня 8. лютого, з української гр.-катол. церкви св. Івана Хрестителя на парохіяльний цвинтар. — В. Й. П.!

Д. Сова, секр.

ТАРЗАН, ч. 1135. Перемога загрозою.

Як Торвальд убив їх улюбленого ворожбита-лікаря, чорні кинулися наперед убити його.

Але вони втратили відвагу, як побачили, що він станув проти них визиваючо.

„Ви забули, що я Тарзан, король малп", він сказав. „І можу викликати волохатих людей з ліса".

Чорні відступили, бо вони боялися малп, своїх відвічних ворогів. Так Торвальд виграв в друге.